

Konzervatismus: maják pro lidské konání

09.července 2007 Robert Kotzian

Být konzervativcem v době všemožných levicových ideologií, multikulturalismu, relativitismu a hrozby islamizace a kulturního rozkladu starého kontinentu není jednoduché. Konzervatismus vyžaduje pokoru před složitostí světa a upřímnost k vlastní nedokonalosti a omylnosti. Vyžaduje abychom, alespoň podvědomě, chápali vztah svobody a odpovědnosti, práv a povinností a další. Zápas o ideje konzervatismu je těžký a asi ho nelze nikdy zcela vyhrát. Ani všemi dobrými vlastnostmi vybavený konzervativní politik to v dnešní totálně medializované společnosti nemá jednoduché.

Zásadním momentem konzervatismu je jeho pohled na člověka a v širším slova smyslu vlastně na celý svět. Konzervativec odmítá moderní relativismus, protože absolutní pravda existuje. Projevuje se jako morální řád platný pro každého. Tato pravda je transcendentního původu, nevynašel ji žádný člověk a žádný člověk ji proto také nemůže změnit nebo dokonce zničit. Člověk je vybaven rozumem a svobodnou vůlí a díky tomu je schopen rozeznávat dobro a zlo a mezi dobrem a zlem provádět volbu, za kterou nese vždy plnou odpovědnost. Právě polemika levice s těmito pravdami ji vede k omezování svobody jednotlivců.

Konzervativec podporuje individuální svobodu a právo domáhat se hospodárností, pílí a invencí vlastního štěstí. Je proto rozhodným zastáncem volného trhu. Je si však vědom, že dynamika trhu je v některých velmi málo oblastech přeci jen příliš pomalá. Proto se nezříká nástrojů jako je například územní plánování. Takových oblastí je však skutečně velmi málo a proto lze o konzervatismu bez obav prohlásit, že jednoznačně stojí na straně svobodného kapitalismu.

Rodina, domov, národ

Důležitými konzervativními pojmy jsou rodina a domov. Konzervativec je rozhodným zastáncem rodiny, tedy manželského soužití muže, ženy a dětí. Rodina je základní společenskou entitou státu. Konzervatismus stojí na straně rodiny, protože stojí na straně života v nejširším slova smyslu. Jak na straně života jednotlivce, tak i na straně přežití společnosti. Domov je „hnízdo“, ve kterém rodiče dětem vštěpují hodnotový řád předávaný z generace na generaci. V širším slova smyslu je jedním z aspektů domova také krajina. Proto nelze citlivou péčí o ni z konzervatismu vyjmout. Konzervativec však respektuje vědecky podložená fakta a oblast péče o přírodu neideologizuje. Neprokázanou hrozbu nepovyšuje na skutečnost. Chápe člověka se všemi důsledky jeho žití jako součást přírody.

Konzervativec se nezříká pojmu národ a národní zájem. Národ chápe jako společenství lidí tradičně sdílejících totéž kulturní prostředí, totéž území a historii. Takto definovaný národ tvoří entitu s nezadatelným právem na svébytné žití v národním státě. Všem, kteří po těchto větech mají na rtech slovo xenofobie a jiná slova, je třeba sdělit, že respekt k menšinám a jiným kulturám je pro konzervativce zcela samozřejmý.

Proces evropské integrace nesmí sloužit k uskutečňování socialistických, kolektivistických ani korporativistických vizí v nadstátním měřítku a stejně tak nesmí být prostředkem pro mocenskou a vojenskou emancipaci evropských zemí nebo jakýchkoliv mocenských skupin. EU dnes není demokratickou institucí. Neodděluje složky moci, jak jsme zvyklí v národních demokraciích. Národní právní rády jsou dnes z velké většiny ovlivňovány Bruslem, ve kterém podstatné slovo mají nevolení byrokraté.

Být konzervativcem neznamena být staromilcem, ale usilovat o uchování národních tradic a tradic západní civilizace. Být konzervativcem znamená být proti tyraním všeho druhu a jednat, pokud možno, v souladu s přirozeným řádem světa. Konzervativní ideje jsou něčím jako majákem pro konání v životě. Zdaleka ne vždy se nám daří světlo takového pomyslného majáku sledovat, protože

jsme jen chybující lidé mající jen omezené znalosti o světě. To ale z nikoho z nás nesnímá odpovědnost za naše skutky, zlé, ani dobré ...

Text vyšel v časopise Právý úhel 4/2007.